

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ЗВІТ РЕКТОРА
БУДАКА ВАЛЕРІЯ ДМИТРОВИЧА
ПРО ВИКОНАННЯ КОНТРАКТНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
за 2016 рік

Миколаїв–2016

1. Підготовка фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів відповідно до державних стандартів якості освіти

Підготовка фахівців проводилася відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) бакалавра, спеціаліста, магістра (постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29.04.2015 р.) та ліцензованого обсягу із 33 спеціальностей за освітнім ступенем бакалавра, із 25 спеціальностей – за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста та 24 спеціальностей – за освітнім ступенем магістра. Підготовка молодшого спеціаліста проводилася у коледжі, що входить до структури університету.

Навчання здійснюється відповідно до Положення про освітній процес у МНУ імені В. О. Сухомлинського. Контроль за якістю знань студентів відбувається шляхом проведення та аналізу ректорських контрольних робіт, обліку поточної успішності, нульового зрізу знань першокурсників, порівняльного аналізу підсумкової та поточної успішності, внаслідок чого виявлено позитивні тенденції змін в успішності студентів та фактори впливу на неї. З метою вдосконалення системи контролю якості освіти, підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів та відповідно до вимог Європейської системи залікових кредитів (ECTS) розроблено й діє Положення про комп'ютерне тестування знань і вмінь студентів університету. Контроль у вигляді комп'ютерного тестування проведено для всіх студентів заочної форми навчання та 1, 5 і 6 курсів денної форми.

Обсяги державного плану по випуску фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів виконано у повному обсязі. Усього в 2016 р. дипломи про вищу освіту отримали 2485 випускників; із них тих, хто навчався за кошти державного бюджету, – 1008. На денній формі навчання підготовлено 1776 фахівців; із них: а) бакалаврів – 1083; б) спеціалістів – 537; в) магістрів – 156. Дипломні роботи виконали 448 випускників; із них 198 захищено на «відмінно» (44,2 %). Дипломи з відзнакою одержали 118 випускників (6,6 %).

На заочній формі навчання – 709 випускників; із них: а) бакалаврів – 104; б) спеціалістів – 537; в) магістрів – 68. Дипломних робіт випускниками захищено 186; із них на «відмінно» – 63 (33,8 %). Дипломи з відзнакою одержали 46 випускників (6,5%).

Порівняльна таблиця випуску фахівців із вищою освітою

Рік	ОКР	Випущено				Разом	
		ДФН		ЗФН		ДФН	ЗФН
		За держ. замовл.	За кошти	За держ. замовл.	За кошти		
2015	Бакалавр	643	400	122	583	1043	705
	Спеціаліст	327	351	53	618	678	671
	Магістр	95	56	5	80	151	85
2016	Бакалавр	569	514	38	66	1083	104
	Спеціаліст	295	242	7	530	537	537
	Магістр	96	60	3	65	156	68

На підставі Закону України «Про вищу освіту», «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» розроблено «Положення про визначення системи та процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в МНУ імені В. О. Сухомлинського» та відповідні методичні рекомендації, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності наших випускників на ринку праці.

З метою професійної реалізації випускників створено й діє відділ практики та працевлаштування, який керується в роботі «Положенням про відділ практики та працевлаштування студентів і випускників МНУ імені В. О. Сухомлинського». На сайті університету розміщено web-сторінку «Відділ практики та працевлаштування», де студенти мають змогу ознайомитися з вакансіями в регіоні.

Якісні зрушення у процесі підготовки фахівців пов'язані з упровадженням компетентнісного підходу до побудови та реалізації освітніх програм відповідного профілю за напрямками та спеціальностями, залученням

органів студентського самоврядування до внутрішньої агенції університету з якості освіти. Розроблено методичні вказівки для самостійної роботи студентів, створено пакети комплексних контрольних робіт для перевірки залишкових знань студентів із усіх навчальних дисциплін Центром моніторингу якості освіти, що діє в університеті на виконання Закону України «Про вищу освіту». На заочній формі навчання застосовуються форми контролю у вигляді тестових завдань. Студенти попередньо ознайомлені з правилами контрольного тестування та доцільністю його проведення.

Значну роль у формуванні інноваційної свідомості студентів відіграють сучасні модифікації форм лекційних занять: лекція-візуалізація, лекція-дискусія, лекція-прес-конференція тощо. Ефективно застосовуються інформаційно-комунікативні технології: відеопрезентації у програмі Power Point, фотоколаж, тощо. З метою обміну досвідом проведено майстер-класи (відкриті лекції) провідних викладачів із використанням інноваційних освітніх технологій.

У ході семінарських, практичних і лабораторних занять широко використовуються дидактичні можливості інтерактивних технологій навчання, зокрема групової роботи студентів, методів і прийомів («мозкова атака», ділова гра, «прес»-метод та метод «мікрофон» тощо) інтерсуб'єктної взаємодії освітнього процесу. Активно проводяться тренінгові заняття, застосовуються інноваційні форми навчання: інтернет-діалог (здійснення комунікації через e-mail (електронну пошту), чат, форум, Skype); інтернет-змагання (олімпіади, конкурси), що значно сприяє формуванню загальних і фахових компетентностей студентів.

На виконання листа МОН України від 25.09.2015 р. № 1/9-454 адміністрація університету приділяє значну увагу розвитку фізичного виховання та спорту у закладі, що відповідає як просвітницькій місії освіти, так і завданням університету з підготовки фахівців. Заняття з фізичної культури як факультативи організовані у спортивних секціях за бажанням студентів: футбол, баскетбол, волейбол, фітнес, бадмінтон, заняття в тренажерній залі.

Передбачено різного роду стимули для активної участі студентів у спортивних заняттях: а) спортивна активність студентів урахується в рейтинговому оцінюванні їхніх освітніх та науково-дослідницьких досягнень; б) фізкультурно-спортивні досягнення студентів є підставою для визначення пільг під час призначення стипендії, поселення до гуртожитку, інших заохочень; в) успіхи студентів-спортсменів фіксуються у формі відповідних дипломів, сертифікатів, оприлюднюються на сайті університету, виставках, заслуховуються на вченій раді університету; г) спортивно-масовій роботі в університеті сприяє широка медійна підтримка у ЗМІ.

Про якість фізичної підготовки фахівців в університеті свідчать перемоги наших спортсменів на світових та всеукраїнських змаганнях: володар Кубка світу з каное (1); 2-е місце на Міжнародному турнірі серед восьми команд світу зі спортивної акробатики (3); чемпіонаті України з академічного веслування (5); чемпіонаті України з веслування на байдарках і каное (5); 3-є місце на Міжнародному турнірі з боротьби сумо (1); 2-е місце на чемпіонаті Європи з боротьби сумо (1) та 2-е місце на чемпіонаті України з боротьби сумо (1) тощо.

Осередком спортивно-масової роботи в університеті є факультет фізичного виховання та спорту і профільна кафедра фізичного виховання та спорту; залучаються також провідні тренери та видатні спортсмени.

Ефективності навчального процесу сприяють поточні результати виконання грантового дослідження в межах програми TEMPUS-1-2013-1-UK-TEMPUS-JPCR «Удосконалення викладання європейських мов на основі впровадження он-лайн-технологій у підготовку вчителя», а також індивідуальних грантів від іноземних інвесторів на проведення певних досліджень, зокрема на тему Голодомору в Україні.

Робота приймальної комісії університету

Університет залишається досить привабливим для абітурієнтів: результати вступної кампанії 2016 р. виявилися загалом вищими від показників попереднього року, що засвідчує результативну профорієнтаційну роботу

науково-педагогічного колективу та вказує на відповідний рейтинг навчального закладу.

Приєм на навчання в університеті здійснювався за визначеними і своєчасно оприлюдненими на сайті та інформаційних стендах Умовами й Правилами прийому.

У кінці серпня 2016 р. виїзна комісія Державної інспекції вищих закладів освіти перевірила хід і результати роботи приймальної комісії університету і не виявила порушень у її роботі. Водночас були висловлені рекомендації щодо поліпшення роботи приймальної комісії у подальшому, які враховуються під час підготовки до вступної кампанії 2017 р.

До університету зараховано 2113 студентів, із них за кошти державного бюджету – 948; на денну форму навчання зараховано 1446 студентів, у т.ч. за кошти державного бюджету – 856; на заочну форму навчання зараховано 667 студентів, у т.ч. за кошти державного бюджету – 92.

Зарахування на навчання за денною та заочною формами

Рік	ОКР	ДФН		ЗФН		Разом		Всього
		За держ. замовл.	За кошти	За держ. замовл.	За кошти	ДФН	ЗФН	
2015	Бакалавр	393	331	16	46	724	62	786
	Спеціаліст	300	276	7	541	576	548	1124
	Магістр	73	100	3	88	173	91	264
2016	Бакалавр	403	321	51	143	724	194	918
	Спеціаліст	313	225	25	322	538	347	885
	Магістр	140	44	16	110	184	126	310

Виконання державного плану прийому вступників на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» значною мірою забезпечується завдяки продуктивній роботі підготовчих курсів для абітурієнтів, які мають намір здобути вищу освіту. Усього в поточному році зі 110 слухачів підготовчих курсів вступило на навчання до університету 65, із них 80 % навчаються за державним замовленням.

В університеті склалася ефективна система профорієнтаційної роботи, яка охоплює низку опорних шкіл, Новобузький педагогічний коледж та коледж університету, а також освітні округи області, де кожен структурний підрозділ має свою ділянку роботи. Відбуваються наживо зустрічі викладачів і студентів із учнями та вчителями, а також батьками випускників, проводяться спільні масові заходи, виїзні засідання кафедр. У ЗМІ, у тому числі – на телебаченні, систематично висвітлюються матеріали з життя університету та його досягнення за основними напрямками роботи.

Профорієнтаційним чинником є й те, що університет служить базою для проведення зовнішнього незалежного оцінювання випускників загальноосвітніх шкіл, які таким чином одержують позитивне уявлення про навчальний заклад.

2. Удосконалення управління вищим навчальним закладом та підвищення якості освіти

Управління університетом здійснюється на основі Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність». Запроваджена система управління якістю навчальних послуг на засадах міжнародних стандартів. Створено Центр моніторингу якості освіти, який діє за відповідним Положенням. До складу Центру моніторингу та внутрішніх агенцій структурних підрозділів уведено представників студентського самоврядування. Із початку нового навчального року працює відділ координації, планування та контролю роботи.

Прийняття викладачів на роботу здійснюється на основі конкурсного відбору за Положенням про обрання та прийняття на роботу, яке розроблено за Рекомендаціями щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними контрактів (наказ МОН України від 05.10.2015 р. № 1005).

Науково-педагогічні працівники приймаються на роботу за контрактом, в якому визначено завдання кожного викладача за основними напрямками науково-педагогічної роботи та зобов'язання адміністрації щодо забезпечення

належних умов для їх виконання, що значно сприяє організації та контролю діяльності викладацького складу. Наприклад, окремо вказано на необхідність грантових досліджень, публікацій у виданнях, що входять до наукометричної бази Scopus, підготовки обдарованих студентів до участі у всеукраїнських олімпіадах та конкурсах наукових робіт тощо.

Контракт передбачає щорічне звітування викладачів про виконання своїх зобов'язань та індивідуального плану роботи. За підсумками навчального року та на підставі звітів науково-педагогічних працівників кадрова комісія університету надає вченій раді рекомендації щодо доцільності продовження трудових правовідносин, продовження контракту за додатковою угодою, оголошення конкурсу на вакантні посади.

Тематичний план НДР викладачів структурований за державними, галузевими, регіональними та університетськими програмами, за якими здійснюється дослідницька робота та проводиться відповідна експертиза її результатів.

Навчальні дисципліни закріплені за кафедрами з урахуванням їхнього профілю. Оновлюються навчально-методичні комплекси для денної та заочної форм навчання, методичні матеріали своєчасно розміщуються на сайті університету. Оформлення варіативної складової стандартів освіти відповідає встановленим вимогам: дисципліни розподілені за блоками підготовки, з урахуванням самостійного вибору навчального закладу та вільного вибору студентів (відповідно до Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором у МНУ імені В. О. Сухомлинського, ухваленого вченою радою (протокол № 21 від 07.06.2016 р.)). Визначення вибіркового дисциплін навчального плану відповідає принципам альтернативності, змагальності та академічної відповідальності.

Навчальне навантаження науково-педагогічних працівників формується з урахуванням базової освіти, наукового ступеня й теми наукового дослідження, а також науково-методичних публікацій на засадах студентоцентризму та партнерської взаємодії суб'єктів навчального процесу. Постійно здійснюється

моніторинг кадрової відповідності та умов, необхідних для провадження освітньої діяльності.

Формат розкладів навчальних занять передбачає розширену інформацію про структурний підрозділ, навчальну дисципліну, вид навчального заняття, час і місце його проведення, прізвища викладачів, їхні наукові ступені та вчені звання, з повним дотриманням норм тижневого аудиторного навантаження студентів.

У розкладах підсумкової атестації вказано відомості про склад атестаційної комісії, її голову та секретаря, час проведення іспиту та кількість студентів. Наголошується на персональній відповідальності керівників структурних підрозділів за проведення підсумкової атестації випускників та якість звітів про неї.

Важливим інструментом управління навчальним закладом служить студентське самоврядування. Його представники беруть активну участь у плануванні, супроводі та перевірці ефективності життєдіяльності університету, діючи на підставі Положення про студентське самоврядування, що розроблено у відповідності із Законом України «Про вищу освіту» та за наказом ректора (13.06.2016 р., № 273).

Активність та відповідальність органів студентського самоврядування значно посилилась під час поселення студентів до гуртожитку, яке відбувалось прозоро відповідно до Положення про студентський гуртожиток, затвердженого наказом МНУ імені В. О. Сухомлинського від 18.05.2016 р. № 221.

3. Ефективність наукової та науково-технічної діяльності. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

Науково-дослідна робота викладачів здійснюється на підставі Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність», за Положенням про наукову, науково-технічну діяльність у МНУ імені В. О. Сухомлинського і на основі Тематичного плану наукової,

науково-технічної та інноваційної діяльності університету, координується науковою радою університету, яка діє на основі чинного Положення, ухваленого вченою радою (протокол № 7 від 25.10.2016 р.).

Фундаментальні (65 тем) та прикладні (38 тем) наукові дослідження виконуються у відповідності до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, визначених Законом України «Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки на період до 2020 року» від 12.10.2010 р. № 2519-17, ст. 3.

Продовжується виконання двох держбюджетних тем:

1. «Вплив температури дисипативного розігріву на динамічні характеристики вимушених резонансних коливань тривимірних тіл із непружних п'єзоелектричних матеріалів» (0115U001213). Кер. проекту – академік НАПН України, д-р. техн. наук, проф. Будак В. Д.

2. «Психолого-педагогічні засади становлення професійної суб'єктності» (0115U001209). Кер. проекту – канд. психол. наук, доц. Мороз Р. А. (лист МОН України № 18/4-228-16 від 16.11.2016 р.)

Категорії робіт	2015 р.		2016 р.	
	к-ть од.	тис. грн.	к-ть од.	тис. грн.
Фундаментальні	2	277,7	2	278,8
Прикладні	-	-	-	-
Всього	2	277,7	2	278,8

Науково-педагогічні працівники університету беруть участь у виконанні спільних дослідницьких програм: Українського центру підводної археології категорії II під егідою ЮНЕСКО (кер. – проф. Рижева Н. О.); Інституту механіки імені С. П. Тимошенка НАН України (кер. – д-р. техн. н., проф. Будак В. Д.); Інституту технічної теплофізики (кер. – доц. Дінжос Р. В.); науково-дослідного інституту агроєкології та природокористування (кер. – проф. Наконечний І. В.); лабораторії соціальної педагогіки Інституту проблем виховання НАПН України (кер. – проф. Старіков І. М.); Головного управління юстиції в Миколаївській області (кер. – проф. Кириченко О. А.); Національного

природного парку «Білобережжя Святослава» (кер. – доц. Вичалковська Н. В.); за регіональною стратегією розвитку Миколаївської області до 2020 р. (кер. – доц. Криленко В. І.).

Студенти і викладачі мають змогу виконувати в університеті дослідження на базі лабораторного комплексу «Фізика полімерів» імені В. П. Привалка, астрономічної лабораторії імені М. Д. Каліненкова, наукової лабораторії археології та етнології, морфологічної лабораторії з біології, лабораторії екології води, центру досліджень спадщини В. О. Сухомлинського тощо.

Спостерігається тенденція до зменшення кількості викладачів і водночас підвищення їхньої професійної кваліфікації. Працівники з науковим ступенем складають 72 %, що на 4 % вище показника минулого року, що засвідчує наступна таблиця.

Показник	2015	2016
Усього НПП	376	331
Відсоток викладачів із вченим званням та науковим ступенем	68 %	72 %
У т.ч. кандидатів наук	218 (58 %)	194 (59 %)
У т.ч. докторів наук	44 (12 %)	43 (23 %)
Професорів	29 (8 %)	28 (9 %)
Доцентів	139 (37 %)	128 (38 %)

Усього за 2016 р. видано 40 монографій, 112 навчальних посібників, опубліковано 1233 статті у фахових виданнях, із них 53 – у журналах, що мають імпакт-фактор; 1072 студентські статті. Видавнича робота здійснюється на основі Положення про навчальні видання МНУ імені В. О. Сухомлинського, затвердженого вченою радою (протокол № 9 від 29.11.2016 р.).

Для стимулювання науково-педагогічної роботи та відзначення досягнень працівників набуло чинності Положення (нова редакція) про присвоєння почесного звання «Почесний професор Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського» (протокол № 10 від 20.12.2016 р.).

Аспірантура. Докторантура. На базі університету діє аспірантура за 17 спеціальностями та докторантура (за спеціальністю 032 – історія та

археологія). В аспірантурі навчається 43 аспіранти, у докторантурі – 2 докторанти; 2-й рік навчання: 16 аспірантів, із них 9 – з відривом від виробництва; 3-й рік навчання: 12 аспірантів, із них 8 – з відривом від виробництва; 4-й рік навчання: 6 аспірантів, усі – без відриву від виробництва.

Ліцензійна підготовка докторів філософії розпочалася за чотирма галузями наук: 011 – науки про освіту, 032 – історія та археологія, 051 – економіка, 052 – політологія. За результатами вступних іспитів до аспірантури на 1 курс зараховано 9 осіб: ДФН – 7, ЗФН – 2 (наказ № 381 від 14.09.2016 р.).

Випуск аспірантів 2016 р. склав 2 особи (1 – без відриву від виробництва, 1 – із відривом від виробництва). Усі завершили дисертаційні дослідження, готують матеріали до захисту зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти та спеціальності 23.00.01 – теорія та історія політичної науки.

Діє дві спеціалізовані вчені ради:

– К 38.134.01 із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук зі спеціальності 07.00.01 – історія України, затверджена 15.12.2015 р. (наказ № 1328). Захищено сім дисертацій.

– К 38.134.02 із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальностей 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська література), затверджена 06.03.2015 р. (наказ № 261). Захищено п'ять дисертацій.

Міжнародна діяльність та академічна мобільність

Підвищення якісного рівня наукових досліджень забезпечується участю вчених університету в програмах Європейського Союзу, насамперед Еразмус+ та Горизонт-2020. Спільно з партнерами із Франції, Німеччини, Великої Британії, Узбекистану продовжується робота над проектом Темпус стосовно вдосконалення навчання англійської мови в режимі он-лайн. Експертами Астонського університету (Велика Британія) здійснено моніторинг виконання цього проекту нашими викладачами і зроблено позитивні висновки про його хід

та результати.

Для виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» щодо академічної мобільності викладачів і студентів набули чинності такі Положення а) про відділ академічної мобільності; б) про порядок реалізації права на академічну мобільність (прот. № 7 від 25.10.2016 р.). Два студенти магістратури університету за угодою з Астонським університетом навчатимуться в ньому із січня 2017 р. (м. Бірмінгем, Велика Британія), ще два – перебуватимуть там на двотижневому стажуванні.

Підписана також Грантова угода про розробку докторських програм і вдосконалення академічного письма, на черзі – Партнерська угода з ученими Франції, Ірландії, Фінляндії, Литви про виконання цього проекту. Таким чином, виникає можливість вивести освітні програми підготовки докторів філософії в нашому університеті на європейський рівень якості та відповідальності.

До того ж, вісім викладачів одержали індивідуальні гранти на проведення досліджень, які стосуються Голодомору в Україні, діяльності німецьких та єврейських спільнот нашого краю, археологічних досліджень тощо. Вбачаємо в цьому запит світового співтовариства на результати нашої науково-дослідницької роботи, певну капіталізацію академічного персоналу університету, можливості впровадження наукового продукту в світі.

Узгоджено Меморандум про академічний обмін із китайським Жейджянським кораблебудівним коледжем, студенти якого вивчатимуть у нас філологію, зокрема іноземні мови.

Генеральна дирекція Європейської комісії (м. Брюсель) поінформувала про призначення в університеті спеціального юридичного представника, повідомила про PIN код для активації, що дає доступ до он-лайн-ресурсів Європейського Союзу і право оперувати юридичною та фінансовою інформацією стосовно грантів.

Підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних та науково-педагогічних працівників за звітний період відбувалося згідно з чинним в університеті Положенням, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та

«Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», затвердженого наказом МОН України від 24.11.2013 р. № 48.

Передбачено розширення програм стажування науково-педагогічних працівників Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського у провідних наукових і вищих навчальних закладах України та зарубіжжя, в тому числі – на виробництві.

Рада молодих учених

В університеті працює 107 молодих викладачів, що складають Раду молодих учених, яка діє за відповідним Положенням. На кожному факультеті діє осередок Ради, яка працює за планом, що передбачає участь науково-педагогічних працівників у проведенні науково-практичних конференцій, проблемно-тематичних семінарів, у тому числі – грантових, у конкурсах наукових робіт (університетському та обласному). Цього року половина учасників обласного конкурсу робіт молодих учених від нашого університету стали його переможцями.

Для молодих учених проводяться за графіком тренінги з проблематики академічної мобільності та участі у грантових програмах, передусім Еразмус+ і Горизонт–2020. П'ять молодих учених одержали індивідуальні гранти на дослідження, два – виконавці грантової програми Темпус щодо вдосконалення навчання англійської мови он-лайн, два – суб'єкти Грантової угоди за програмою Еразмус+ щодо структурування докторських програм та академічного письма, за якою розробляється Партнерська угода.

Наукове товариство студентів

На кожному факультеті діє осередок Товариства, який працює за планом на підставі Положення, що передбачає участь студентів у проведенні науково-практичних конференцій, проблемно-тематичних семінарів, у тому числі – грантових, у конкурсах наукових робіт (університетському, обласному, всеукраїнському та міжнародних). Завдання підготовки студентів до

предметних олімпіад і конкурсів наукових робіт включено до індивідуальних планів викладачів, що дає позитивні результати.

Конкурси. На виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук у 2015/2016 н. р.» від 13.10.2015 р. № 1079 протягом жовтня – грудня 2015 р. проведено I (університетський) етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, за результатами якого визнано 55 кращих робіт, що надіслані до базових вищих навчальних закладів для участі в II етапі цього конкурсу. Із них 13 робіт отримали дипломи: II місце – 2 (з напрямів «Теорія і методика професійної освіти» та «Романо-германські мови і літератури»); III місце – 11 (з напрямів «Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом», «Педагогічні науки», «Початкова освіта», «Прикладна геометрія, інженерна графіка та ергономіка», «Фізика», «Математичні науки», «Суднобудування та водний транспорт», «Світове господарство і міжнародні економічні відносини», «Українська мова і література (у т. ч. методики їх викладання)», «Корекційна та соціальна педагогіка», «Політичні науки»).

Олімпіади. На виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2015/2016 н. р.» від 27.11.2015 р. № 1247 протягом листопада – грудня 2015 р. в університеті проведено I відбірковий етап Всеукраїнської студентської олімпіади, в якому взяли участь 999 студентів за 29 спеціальностями.

Для участі в II етапі Всеукраїнських студентських олімпіад направлено 62 студенти, із них призові місця посіли 5: дипломи II ступеня одержали – 3 (з напрямку та спеціальності «Початкова освіта», з навчальної дисципліни «Історія України»), дипломи III ступеня – 2 (з напрямку та спеціальності «Фізика», зі спеціальності «Корекційна освіта»).

До того ж, студенти здобули перемогу в таких номінаціях: «Креативний підхід до виконання завдання» (1); «Ризик-менеджер» (1); «Майстер точного слова» (1); «Знавці українського модернізму» (1); отримали грамоти: за

точність і доречність витлумачення лінгвістичних понять (1), за майстерність в організації педагогічного спілкування та активну участь (1), за найкращий науково-дослідницький проект (1), за високий рівень зі спеціальності (2), за детальність опису розв'язку задач (1).

Спостерігається позитивна динаміка переможців Всеукраїнських олімпіад та конкурсів наукових праць:

Показник	2014-2015	2015-2016
Кількість переможців Всеукраїнських студентських НДР конкурсів	10	13
Кількість переможців Всеукраїнських олімпіад	3	5

Інші конкурси та змагання. У 2015-2016 н. р. двох студентів нагороджено дипломами I (1) і III (1) ступенів VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка; один студент став призером Міжнародного конкурсу з веб-дизайну та комп'ютерної графіки; три студенти – призерами V Всеукраїнського студентського турніру з історії та один – VII Міжвузівського конкурсу молодих перекладачів.

Наукові вісники. Протягом 2016 р. здійснено 9 випусків фахових збірників. Отримано з Франції міжнародні стандартні серіальні номери (ISSN) для таких видань: «Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О.Сухомлинського. Педагогічні науки», «Філологічні науки (літературознавство)», «Історичні науки»; подано до атестаційної колегії пакет документів наукового журналу «Геометричне моделювання та інформаційні технології» для внесення його до переліку фахових видань України. Збірники видаються за сімома науковими напрямками.

4. Фінансово-економічний стан і матеріально-технічна база закладу

Високоєфективне і стійке фінансово-економічне становище університету підтверджується відсутністю боргів по заробітній платі, стипендіях, повним розрахунком за спожиті енергоносії.

Виконання загального фонду кошторису

№ з/п	Назва показників	Затверджено кошторисом (тис. грн.) на		Надійшло коштів (тис. грн.)		Фактичні видатки (тис. грн.)	
		2015 р.	2016 р.	2015 р.	2016 р.	2015 р.	2016 р.
1	Заробітна плата	21598,0	24970,8	21598,0	24970,8	21598,0	24970,8
2	Нарахування на заробітну плату	7839,8	5493,8	7839,8	5493,8	7839,8	5493,8
3	Продукти харчування, предмети, матеріали, м'який інвентар (сироти)	2452,7	2834,3	2452,7	2834,3	2452,7	2834,3
4	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	2614,2	3591,0	2614,2	3591,0	2614,2	3591,0
5	Стипендії	23400,7	20084,4	23400,7	20084,4	23400,7	20084,4
6	Інші трансферти (одноразова допомога випускникам)	199,8	188,5	199,8	188,5	199,8	188,5
7	Капітальні видатки						
	УСЬОГО в тис. грн.	58105,2	57162,8	58105,2	57162,8	58105,2	57162,8

Обсяг фінансування науково-дослідних тем за рахунок коштів Державного бюджету у 2015 р. становив – 277,7 тис. грн.; у 2016 р. – 278,8 тис. грн.

Сплата податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджету у 2016 н. р. проводиться своєчасно та в повному обсязі.

Повернення кредитів, отриманих на поворотній основі з державного бюджету у 2015 р., становить 23,4 тис. грн., у 2016 р. – 9,64 тис. грн. (станом на 31.12.2016 р.).

Річний звіт університету підтверджує виконання кошторису, доведених лімітів і своєчасність розрахунків із установами та організаціями.

На 2015 р. затверджено кошторис по спецфонду – 44400,1 тис. грн., на 2016 р. – 46504,0 тис. грн. Нараховано доходів за 2015 р. – 31896,5 тис. грн., за 2016 р. – 28781,6 тис. грн. Надійшло коштів у 2015 р. – 31352,4 тис. грн., у 2016 р. – 27642,0 тис. грн.

Дебіторська, кредиторська заборгованість по спецфонду

	Станом на 01.01.2016	Станом на 31.12.2016
Дебіторська заборгованість складає (тис. грн.)	83,0	117,6
- розрахунки за навчання	54,1	60,8
- розрахунки за гуртожиток	1,4	2,7
- розрахунки з постачальниками та підрядниками	27,5	42,1
- розрахунки за іншими операціями	-	12,0
Кредиторська заборгованість складає (тис. грн.)	5853,5	4833,5
- розрахунки за навчання	4493,6	3975,2
- розрахунки за гуртожиток	1101,7	844,0
- розрахунки за іншими операціями	23,6	12,0
- розрахунки з орендарями	-	2,3
- розрахунки з постачальниками та підрядниками	234,6	-

Виконання кошторису загального фонду складає 100 %.

Формування річного кошторису, фінансування та статистичної звітності проводиться на підставі доведених Міністерством освіти і науки України лімітів та у встановлені строки.

Надходження від грантів та дарунків, благодійних внесків у 2015 р. склали 543,8 тис. грн., за 2016 р. – 1489,7 тис. грн.

Показники ефективності та використання державного майна і доходу та показники майнового стану університету такі: інвестиції у розвиток виробничої сфери за рахунок власних та залучених коштів становить 1670,4 тис. грн., у т.ч.: капітальні інвестиції, модернізація, модифікація (побудова, дообладнання, реконструкція основних фондів), приріст оборотних активів університету – 1670,4 тис. грн.

Показники майнового стану університету станом на 31.12.2016 р. :

<u>Необоротні активи</u>	145061,3 тис. грн., у т. ч. :
1) основні засоби	138265,4 тис. грн.:
- залишкова вартість	44590,6 тис. грн.;
- знос	93674,8 тис. грн. (66 %)
2) нематеріальні активи	11,0 тис. грн.;
3) інші необоротні матеріальні активи	6784,9 тис. грн.
<u>Оборотні активи</u>	
станом на 01.01.2017 р. складають	1197,0 тис. грн.

Порівняно з 2015 р. майновий стан університету збільшився на 20 %. Згідно з укладеними договорами оренди нерухомого майна за 2016 р. отримано доходів 49, 8 тис. грн. Розрахунки орендарів по сплаті за оренду проводяться своєчасно.

Використання коштів спрямоване на утримання будівель і споруд та придбання матеріалів на їх утримання. Видатки проведено в межах затверджених лімітів.

5. Забезпечення належних умов праці. Дотримання прав і законних інтересів осіб із особливими потребами

Для забезпечення належних умов праці та навчання, збереження тепла, з метою попередження захворювань проведено підготовку університету до роботи у 2016-2017 н. р. та в осінньо-зимовий період. Для дотримання

повітряно-теплого режиму проводиться регулярне вологе прибирання приміщень із використанням дезінфікуючих речовин.

Розроблено і затверджено заходи по енергозбереженню. Проведено роботу по утепленню будівель, гідравлічні випробування систем опалення навчальних корпусів та гуртожитків, технічне обслуговування вузлів обліку теплової енергії, поточний ремонт дахів гуртожитку № 2 та навчального корпусу № 2, замінено 132,65 кв. м. старих дерев'яних вікон на металопластикові енергозберігаючі. Придбано та встановлено більше 100 світлодіодних енергозберігаючих ламп, встановлено датчики руху для освітлення окремих приміщень університету.

Вищезазначені заходи дали змогу зменшити споживання енергоносіїв, а саме: водопостачання – з 52,179 до 38, 52 тис. куб. м.; газу – з 46,143 до 7,106 тис. куб. м.

Закупівлі в університеті проводяться відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі». За допомогою системи електронних закупівель «Prozorro» проведено аукціони на придбання товарів та послуг, очікувана вартість яких становила близько 500 000 грн. Проведення торгів дало можливість зекономити більше 100 000 грн.

Проводяться капітальні ремонти будівлі навчального корпусу № 5 та гуртожитку № 2. Закупівля вищезазначених робіт відбулася за результатами проведення відкритих торгів у системі «Prozorro». Стартова ціна аукціону по навчальному корпусу складала 4 207 308 грн., переможця визначено з ціною 3 078 700 грн. Таким чином, економія складає 1 128 608 грн. По гуртожитку стартова ціна 2 477 054 грн., фінальна – 1 999 900 грн. Економія складає 477 154 грн.

Проведено обстеження та оцінку технічного стану несучих будівельних конструкцій п'яти будівель університету. В основу плану проведення ремонтів будівель у наступному році покладено рекомендації експертів.

В університеті працює 26 осіб із особливими потребами. Умови праці для них створено відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про

пожежну безпеку», «Про вищу освіту», Кодексу Законів про працю та інших нормативних документів із охорони праці, що підтверджено результатами територіальних інспекторських перевірок.

Ганки навчальних корпусів № 1, 4, 10 та гуртожитку № 1 облаштовано пандусами відповідно до нормативних будівельних норм (ДБН) України. До приміщень навчальних корпусів № 5, 6, 8 вільний доступ. У навчальному корпусі № 2 пандус розміщено в середині будівлі. У вечірній та нічний час територія освітлюється зовнішнім освітленням. Під час снігопаду та ожеледиці тротуари обробляються сумішшю із солі та піску.

Під час укладання трудового договору працівники ознайомлюються з умовами праці, гарантіями та пільгами.

6. Дотримання умов Колективного договору, Статуту університету

Виконання Колективного договору здійснюється в повному обсязі:

- заробітну плату в грошовому еквіваленті виплачено у терміни, визначені в Колективному договорі;
- виплата відпускних відбувалася за три дні до виходу співробітника у відпустку;
- здійснюються виплати штатним педагогічним і науково-педагогічним працівникам грошової допомоги на оздоровлення; у разі важкого захворювання – в розмірі посадового окладу. Допомога на оздоровлення навчально-допоміжному та адміністративно-господарському штатному персоналу виплачувалася в розмірі 50 % посадового окладу за рахунок позабюджетних коштів;
- у випадку смерті членів сім'ї штатного працівника адміністрація університету надавала матеріальну допомогу в розмірі 1000 грн.; окрему допомогу виплачувала профспілкова організація університету;
- преміювання працівників університету здійснюється згідно з Положенням про оплату праці та преміювання в межах ФЗП за погодженням із профкомом на підставі Колективного договору.

Колективний договір служить дієвим інструментом організації виробничого процесу: визначено обсяги навантаження науково-педагогічних працівників за напрямками їх діяльності, передбачено заходи щодо заохочення працівників і студентів за успіхи в роботі та навчанні, вирішуються житлово-побутові проблеми працівників та відбувається їх оздоровлення в університетському таборі «Моряна».

На конференції трудового колективу університету (прот. № 1 від 01.11.2016 р.) підтримано нову редакцію Статуту з урахуванням таких положень:

1. Статут визначає університет державною, неприбутковою установою та забороняє розподіл отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників, членів трудового колективу та органів управління.

2. Доходи (прибутки) університету використовуються виключно для фінансування видатків на його утримання, реалізацію мети, завдань та напрямів діяльності, визначених Статутом, заробітної плати працівників та ЄСВ, які нараховуються відповідно до чинного законодавства.

3. Університет у разі припинення своєї діяльності (ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) передає свої активи одній або кільком неприбутковим організаціям або вони зараховуються до доходу бюджету.

4. Склад наглядової ради університету затверджується Міністерством освіти і науки України.

5. Матеріально-технічна база університету включає будівлі, споруди, землю, комунікації, обладнання, транспортні засоби, службове житло та інші матеріальні цінності. З урахуванням організаційно-правової форми університету та з метою забезпечення статутної діяльності Міністерством освіти і науки України закріплюються на основі права господарського відання або передаються у власність будівлі, споруди, майнові комплекси, комунікації, обладнання, транспортні засоби та інше майно.

Землекористування та реалізація прав власника земельних ділянок, у тому числі набуття відповідних прав на землю, здійснюються університетом відповідно до Земельного кодексу України.

Жодних порушень статутних положень в університеті не було.

Статут університету (нова редакція) знаходиться на затвердженні в МОН України.

7. Запобігання корупції та хабарництву

Протягом 2016 р. у межах компетенції університету вживалися заходи, спрямовані на виконання норм та вимог Законів України «Про запобігання корупції», «Про правила етичної поведінки», «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII, Постанови Кабінету Міністрів України «Питання запобігання та виявлення корупції» від 04.09.2013 р. № 706.

За погодженням із Міністерством освіти і науки України призначено нового уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції (лист МОН України від 30.11.2016 р. № 1/11-15350).

З метою виявлення фактів хабарництва та інших протиправних дій в університеті на вченій раді (прот. № 19 від 17.05.2016 р.) розглянуто питання про опитування студентів денної та заочної форм навчання щодо виявлення фактів зловживання співробітниками університету службовим становищем і порушенням антикорупційного законодавства, затверджено зразок анкети. Письмове опитування студентів вирішено провести анонімно (розпорядження МНУ імені В. О. Сухомлинського «Про анкетування студентів» від 23.05.2016 р. № 79).

Протягом червня 2016 р. у навчальних структурних підрозділах проведено письмове опитування студентів денної та заочної форм навчання щодо виявлення фактів зловживання співробітниками університету службовим становищем та порушенням антикорупційного законодавства. Результати цього опитування студентів розглянуто на засіданні вченої ради університету (прот.

№ 21 від 07.06.2016 р.) та враховано під час укладання контрактів із науково-педагогічними працівниками.

Водночас проведено й опитування студентів у номінації «Кращий викладач», що також дало цікаві й потрібні результати, сприяло об'єктивуванню оцінки роботи науково-педагогічних працівників.

Розглянуто питання заповнення працівниками декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, перевірено своєчасність подання цих декларацій та наявність конфлікту інтересів відповідно до наказу МНУ імені В. О. Сухомлинського «Про подання співробітниками університету декларацій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру за 2015 р.» від 08 лютого 2016 р. № 50.

Проведено зустрічі зі студентською радою інституту / факультетів, на яких обговорено питання протидії правопорушенням; на батьківських зборах (для батьків, студенти яких навчаються на I курсі) здійснена відповідна роз'яснювальна робота. Під час складання заліково-екзаменаційної сесії студентами денної та заочної форм навчання у навчальних структурних підрозділах діяли комісії, які здійснювали контроль за тестуванням та об'єктивністю оцінювання.

На офіційному веб-сайті, інформаційних стендах та у всіх навчальних корпусах розміщено оголошення про дію телефону довіри з метою отримання інформаційної допомоги та оперативного реагування на можливі прояви хабарництва.

З метою запобігання правопорушень в університеті створена юридична служба як самостійний структурний підрозділ у вигляді відділу. Юридичний відділ підпорядковується безпосередньо ректору університету і функціонує відповідно до законодавства України та Положення про юридичний відділ Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Проводиться перевірка відповідності законодавству проектів наказів, договорів (контрактів), претензійна та позовна робота; діяльність, спрямована на підвищення рівня правових знань працівників і студентів університету,

зокрема, заходи щодо зміцнення трудової дисципліни, забезпечення охорони праці, проведення профілактичної роботи.

Ведеться облік, систематизація та кодифікація актів законодавства і міжнародних договорів України, забезпечується підтримання їх у контрольному стані та зберігання.

Співробітники навчальних структурних підрозділів університету засвідчили особистим підписом у навчальному відділі ознайомлення із наказом університету «Про запобігання посадових зловживань та хабарництва під час проведення зимової екзаменаційної сесії та підсумкової атестації у січні 2017 р.» від 14.11.2016 р. № 492.

Керівником інституту / деканами факультетів видано розпорядження про заборону незаконного збору коштів та матеріальних речей співробітниками структурних підрозділів, проведено профілактичні бесіди щодо цього з активами академічних груп денної та заочної форм навчання.

Випадків, які б свідчили про наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів та осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних із корупцією, у звітному році не встановлено.

8. Захист інформації

Захист інформації відбувається відповідно до Закону України «Про державну таємницю» і вимог «Порядку організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях». Працює режимно-секретний відділ, який здійснює контроль режиму секретності в університеті, порядку доступу працівників до відомостей, що становлять державну таємницю; проводиться перевірка відповідності форми наданого їм допуску до державної таємниці ступеню секретності матеріалу. Комісія УСБУ в Миколаївській області провела в університеті спеціальну експертизу умов, необхідних для провадження діяльності, пов'язаної з охороною державної таємниці.

Забезпечено контроль за станом пропускового та внутрішнього об'єктового режиму, охорону приміщень. Відпрацьована номенклатура секретних справ та посад працівників, що потребують надання їм допуску до державної таємниці; положення та інструкції, що регламентують діяльність режимно-секретного відділу; перевірено носіїв секретів.

Подано до МОН України та УСБУ в Миколаївській області звіти: про стан забезпечення охорони державної таємниці та про стан роботи з питань військово-мобілізаційної підготовки. Опрацьовано документи для одержання спеціального дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею; знищено документи, що не підлягають зберіганню.

9. Перевірки університету

Протягом звітнього року відбулися такі перевірки діяльності університету:

1. Фонд соціального страхування тимчасової втрати працездатності в Миколаївській області (11.04.2016 р. – 15.04.2016 р.).
2. Управління пенсійного фонду України в м. Миколаєві (13.05.2016 р. – 16.05.2016 р.).
3. Управління пенсійного фонду України в Центральному районі м. Миколаєва (16.05.2016 р. – 18.05.2016 р.).
4. Державна фінансова інспекція в Миколаївській області (16.05.2016 р. – 18.05.2016 р.).
5. Державна інспекція навчальних закладів (25.08.2016 р.).
6. Міністерство оборони України (10.10.2016 р. – 13.10.2016 р.).
7. Управління СБУ в Миколаївській області (31.10.2016 р.).
8. Державна служба України (27.12.2016 р.).

Результати перевірок показали, що порушень у діяльності університету немає.

10. Військово-патріотичне виховання

Виховна робота здійснювалася на виконання Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» від 13.10.2015 р. № 580/2015, Указу Президента України «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» від 12.06.2015 р. № 334/2015.

Робота з військово-патріотичного виховання студентської молоді знаходить в університеті своє наукове обґрунтування: ініціативна група вчених під керівництвом дійсного члена НАПН України Будака В. Д. розпочала дослідження теми: «Військово-патріотичне виховання молоді в освітньо-виховному просторі університету». Метою дослідження є: виявити психолого-педагогічні особливості військово-патріотичного виховання студентської молоді та розробити форми, методи, засоби й умови його вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети визначено завдання: а) створити творчі групи науково-педагогічних працівників для виконання дослідницьких робіт; б) виявити психолого-педагогічні засади військово-патріотичного виховання; в) створити модель військово-патріотичного виховання студентів університету; г) забезпечити (методично) проведення заходів згідно з планом виховної роботи в університеті та місті.

Викладачі та студенти університету взяли участь в обласних та міських заходах, присвячених знаменним Дням: партизанської слави; працівника освіти; захисника України; українського козацтва; студента; визволення України від фашистських загарбників; гідності та свободи; створення Збройних Сил України.

27 жовтня традиційно відбулося урочисте вручення випускникам кафедри військової підготовки погонів та присвоєння їм першого офіцерського звання «молодший лейтенант». На врученні були: учасник АТО ст. лейтенант Гуссіді С. М., викладач кафедри; керівники міста та представники громадськості, зокрема голова обласної організації ветеранів війни полковник

Поротніков М. А., а також керівники й студенти інших вищих закладів освіти м. Миколаєва.

З нагоди визволення України від фашистських загарбників проведено святковий концерт для людей похилого віку в Миколаївському притулку із врученням їм подарунків; проведено презентацію книги про учасників АТО від Миколаївської області «Миттєвості війни», в якій взяла участь керівник благодійного фонду Петра Порошенка Марина Порошенко; до Дня ЗС України кафедрою військової підготовки проведено конкурс художньої самодіяльності «Таланти – 2016», відвідано фотовиставку «Наші», присвячену учасникам АТО від Миколаївщини; до Дня морської піхоти разом із особовим складом морської піхоти проведено урочисті збори та святковий концерт тощо.

Вагомий внесок у роботу з військово-патріотичного виховання студентської та учнівської молоді робить клуб «Гард», де керівником є зав. кафедрою військової підготовки полковник Бахтін А. М. Студенти зустрічаються з учасниками АТО, сім'ями загиблих героїв, організують волонтерські акції на підтримку воїнів та їх сімей, тематичні фотовиставки, благодійні акції, проводять широкую військово-просвітницьку роботу серед населення та учнівської молоді. Важливе місце у цій роботі було відведено участі викладачів, студентів та школярів у всеукраїнському радіодиктанті до Дня української писемності та мови.

Усі заходи спрямовані на підвищення престижу військової служби, військово-професійну орієнтацію молоді, формування і розвиток мотивації, що сприяє готовності до захисту держави та служби у Збройних Силах України. Колектив працівників університету і студентів докладає значних зусиль у справі підготовки фахівців та виховання активних громадян України – патріотів своєї держави.

Ректор



В. Д. Будак